A BIZOTTSÁG (EU) 2020/1627 VÉGREHAJTÁSI RENDELETE

(2020. november 3.)

az egységes európai égbolt teljesítmény- és díjszámítási rendszerének harmadik referencia-időszakára (2020–2024) vonatkozó, a Covid19-világjárvány miatti rendkívüli intézkedésekről

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel az egységes európai égbolt létrehozására vonatkozó keret megállapításáról szóló, 2004. március 10-i 549/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([1]) (a továbbiakban: keretrendelet) és különösen annak 11. cikke (6) bekezdésére,

tekintettel a léginavigációs szolgálatoknak az egységes európai égbolt keretében történő ellátásáról szóló, 2004. március 10-i 550/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([2]) (a továbbiakban: léginavigációs-szolgálati rendelet) és különösen annak 15. cikke (4) bekezdésére;

mivel:

(1) Az (EU) 2019/317 bizottsági végrehajtási rendelet ([3]) meghatározza a teljesítmény- és díjszámítási rendszer végrehajtására vonatkozó részletes szabályokat és eljárásokat, beleértve a léginavigációs szolgálatok és a hálózati funkciók teljesítményét, valamint a légtérfelhasználóknak felszámított léginavigációs díjak meghatározását, kivetését és beszedését.

(2) A Covid19-világjárvány a légi közlekedés hirtelen visszaeséséhez vezetett a kereslet jelentős csökkenése, valamint a tagállamok és harmadik országok által a járvány megfékezése érdekében hozott közvetlen intézkedések következtében. A Covid19-világjárvány által előidézett rendkívüli körülmények jelentős hatást gyakorolnak a teljesítmény- és díjszámítási rendszernek a 2020 és 2024 közötti, harmadik referencia-időszakban (a továbbiakban: RI3) történő végrehajtására irányuló jelenlegi eljárásokra és intézkedésekre, beleértve a teljesítménycélok és az egységdíjak meghatározását, valamint az ösztönzőrendszerek és a kockázatmegosztási mechanizmusok alkalmazását. Ezáltal egy olyan rendkívüli helyzet állt elő, amely egyedi ideiglenes intézkedéseket kíván.

(3) A tagállamok 2019. október 1-jéig benyújtották a Bizottságnak az RI3-ra vonatkozó teljesítményterveik tervezetét, majd 2019. november 21-ig a teljesítménytervek később aktualizált tervezetét. Az 549/2004/EK rendelet 11. cikke (3) bekezdésének megfelelően a Bizottság értékelte, hogy a teljesítménytervek tervezetei összhangban vannak-e az (EU) 2019/903 bizottsági végrehajtási határozatban ([4]) meghatározott uniós szintű teljesítménycélokkal. A teljesítménytervek tervezeteit és az uniós szintű teljesítménycélokat azonban a Covid19-világjárvány kitörése előtt dolgozták ki, így azok nem veszik figyelembe, hogy a légi közlekedés körülményei a világjárvány miatt jelentősen megváltoztak.

(4) A Covid19-világjárványnak a légi közlekedési ágazatra és különösen a léginavigációs szolgálatok ellátására gyakorolt példátlan és jelentős hatására való tekintettel, bizonyos, az (EU) 2019/317 végrehajtási rendelettől eltérő szabályokat kell alkalmazni az RI3 vonatkozásában. Amennyiben e rendelet kifejezetten másként nem rendelkezik, az (EU) 2019/317 végrehajtási rendeletet kell alkalmazni a szóban forgó referencia-időszakra. Hasonlóképpen, ez a rendelet nem érintheti a második referencia-időszakból származó és a 391/2013/EU bizottsági végrehajtási rendeleten ([5]) alapuló egységdíjak kiigazítását.

(5) Tekintettel arra, hogy a Covid19-világjárvány kitörését óta bizonytalan a forgalom alakulása, a 2024-ig tartó időszakra vonatkozóan nem állnak rendelkezésre kellően megalapozott forgalmi előrejelzések. Ezért különleges szabályokat kell megállapítani a felülvizsgált uniós szintű teljesítménycélok meghatározására az RI3-ra vonatkozóan annak biztosítása érdekében, hogy az említett referencia-időszak végrehajtása folytatódjon. Megnyugtató

([1]) HL L 96., 2004.3.31., 1. o.

([2]) HL L 96., 2004.3.31., 10. o.

([3]) A Bizottság (EU) 2019/317 végrehajtási rendelete (2019. február 11.) az egységes európai égboltra vonatkozó teljesítmény- és díjszámítási rendszer létrehozásáról, valamint a 390/2013/EU és a 391/2013/EU végrehajtási rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 56., 2019.2.25., 1. o.).

([4]) A Bizottság (EU) 2019/903 végrehajtási határozata (2019. május 29.) a légiforgalmi szolgáltatási hálózat uniós szintű teljesítmény-céljainak a 2020. január 1-jén kezdődő és 2024. december 31-én záruló harmadik referencia-időszakra vonatkozó meghatározásáról (HL L 144., 2019.6.3., 49. o.).

([5]) A Bizottság 391/2013/EU végrehajtási rendelete (2013. május 3.) a léginavigációs szolgálatok közös díjszámítási rendszerének létrehozásáról (HL L 128., 2013.5.9., 31. o.).

információk érkeztek az RI3-ra vonatkozó, aktualizált STATFOR forgalmi előrejelzés 2020. november elejére tervezett közzétételéről. Ez a forgalmi előrejelzés lesz az alapja az RI3-ra vonatkozó uniós szintű teljesítménycélok felülvizsgálatának. A sürgősségre való tekintettelt, a szóban forgó felülvizsgált célok meghatározására kivételesen nem kell alkalmazni az (EU) 2019/317 végrehajtási rendelet 9. cikkének (1) és (2) bekezdésében meghatározott valamennyi folyamatot és határidőt. Annak érdekében, hogy a Bizottság meghatározhassa a felülvizsgált célokat, a nemzeti felügyeleti hatóságoknak 2020. december 15-ig a Bizottság rendelkezésére kell bocsátaniuk az érintett naptári évekre vonatkozó kezdeti költségadatokat és a forgalmi előrejelzésekre vonatkozó információkat, melyek támpontként fognak szolgálni az RI3-ra vonatkozó felülvizsgált uniós szintű teljesítménycélok meghatározásához. A Bizottságnak legkésőbb 2021. május 1-jéig el kell fogadnia az RI3-ra vonatkozó felülvizsgált uniós szintű teljesítménycélokat.

(6) Miután a Bizottság meghatározta az RI3-ra vonatkozó felülvizsgált uniós szintű teljesítménycélokat, a tagállamoknak ki kell dolgozniuk az RI3-ra vonatkozó felülvizsgált teljesítménycélokat tartalmazó teljesítményterveiket. A teljesítménycélok nemzeti vagy funkcionális légtérblokk szintű meghatározásához kapcsolódó eljárás csak a felülvizsgált uniós szintű teljesítménycélok elfogadását követően zárható le. Ennek megfelelően új határidőt kell megállapítani a teljesítménytervek tervezetének benyújtására.

(7) Miután a Covid19-világjárvány által előidézett körülmények elkerülhetetlen késedelmet okoztak a teljesítménytervek kidolgozásával, értékelésével és elfogadásával kapcsolatos eljárásokban, tekintettel az 549/2004/EK rendelet 11. cikkében meghatározott kritériumokra, a teljesítménytervek végleges változatában szereplő költséghatékonysági teljesítménycéloknak az (EU) 2019/317 végrehajtási rendelet 17. cikkének (2) bekezdésével összhangban a referencia-időszak kezdetétől visszamenőleges hatállyal kell rendelkezniük. Hatást azonban csak az egységdíjaknak a következő naptári években történő kiigazítása révén fejthetnek ki.

(8) A hálózatkezelő 2019 szeptemberében az (EU) 2019/317 végrehajtási rendelet 19. cikkének megfelelően benyújtotta a Bizottságnak az RI3-ra vonatkozó hálózati teljesítményterv tervezetét. A Bizottság az említett rendelet 19. cikkének (2) bekezdésével összhangban értékelte a hálózati teljesítménytervet. Miután a hálózati teljesítményterv tervezetének benyújtását követően megjelenő Covid19-világjárvány hatása lényegesen megváltoztatta a körülményeket, a hálózatkezelőnek el kell készítenie a hálózati teljesítményterv új tervezetét, és azt értékelés céljából be kell nyújtania a Bizottságnak. Az említett terv benyújtásának határidejét ennek megfelelően kell meghatározni.

(9) A várakozások szerint a 2020. és 2021. naptári évre összesítetten vonatkozó, felülvizsgált megállapított költségek tükrözni fogják a nagyobb szintű bizonytalanságot, és megfelelően figyelembe fogják venni a Covid19-világjárvány által előidézett körülmények miatt visszaesett forgalmat.

(10) Annak érdekében, hogy az RI3 során enyhíteni lehessen a Covid19-világjárványnak a légtérfelhasználókra gyakorolt súlyos hatását, egyedi rendelkezéseket kell alkalmazni a 2020. és a 2021. naptári évre a „költséghatékonyság” fő teljesítményterületre vonatkozó teljesítménycélok uniós szintű és helyi szintű felülvizsgálata, az ösztönzőrendszerek és kockázatmegosztási mechanizmusok végrehajtása, valamint az egységdíjak e két naptári évből eredő kiigazítása tekintetében.

(11) A teljesítmény- és díjszámítási rendszer RI3-ban történő megfelelő alkalmazásának biztosítása érdekében, valamint figyelembe véve a teljesítménycélok meghatározásának előretekintő jellegét, a költséghatékonysági teljesítménycélok uniós szintű és helyi szintű felülvizsgálata során úgy kell kezelnie a 2020. és 2021. naptári évre megállapított költségeket, mintha azok egyetlen időszakhoz tartoznának. A felülvizsgált költséghatékonysági célok uniós és helyi szintű meghatározásakor megfelelően figyelembe kell venni a léginavigációs szolgáltatóknál és a tagállamoknál ténylegesen felmerült költségeket.

(12) A teljesítménytervek késedelmes elfogadásának következményeire vonatkozó, az (EU) 2019/317 végrehajtási rendeletben meghatározott szabályokat ki kell igazítani annak érdekében, hogy enyhüljön a mechanizmusok által a légtérfelhasználókra a kiigazítás nélkül gyakorolt súlyos, kedvezőtlen pénzügyi hatást, valamint hogy az egységdíjak ne ingadozzanak túlzott mértékben az RI3 során. E célból az egységdíj megfelelő kiigazításait kivételesen öt naptári évre kell elosztani. A nemzeti felügyeleti hatóságok számára lehetővé kell tenni, hogy ezt az időszakot szükség esetén hét naptári évre meghosszabbítsák annak elkerülése érdekében, hogy az átvitt bevételek aránytalan hatást gyakoroljanak a légtérfelhasználók által fizetendő egységdíjakra.

(13) A tagállamok az (EU) 2019/317 végrehajtási rendelet 29. cikke (6) bekezdésének alkalmazásával további intézkedéseket hozhatnak annak érdekében, hogy ellensúlyozzák a Covid19-világjárványnak a léginavigációs díjak mértékére gyakorolt hatását az RI3 során.

(14) Annak érdekében, hogy a nemzeti felügyeleti hatóságok és a Bizottság könnyebben végezhessék nyomonkövetési feladataikat, a léginavigációs szolgáltatókat kötelezni kell arra, hogy 2020. december 15-ig jelentést nyújtsanak be e hatóságoknak a Covid19-világjárvány által a tevékenységeikre gyakorolt pénzügyi és működési hatások kezelése érdekében hozott intézkedésekről.

(15) A rendkívüli rendelkezéseket azonnal alkalmazni kell annak érdekében, hogy a Bizottság és a tagállamok gyorsan megtehessék a megfelelő intézkedéseket az RI3-ra vonatkozó teljesítménycélok meghatározásának folyamatára és a Covid19-válság légtérfelhasználókra gyakorolt pénzügyi hatásának enyhítésére vonatkozóan. E rendeletnek sürgősen, az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon hatályba kell lépnie.

(16) Az Egységes Égbolt Bizottság nem nyilvánított véleményt. Mivel végrehajtási jogi aktus elfogadására volt szükség, az elnök a végrehajtási aktus tervezetét további megvitatás céljából a fellebbviteli bizottság elé terjesztette. Az e rendeletben előírt intézkedések összhangban vannak a fellebbviteli bizottság véleményével,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Tárgy és hatály

Ez a rendelet az (EU) 2019/317 végrehajtási rendelet 7. cikkének (1) bekezdésében említett, az egységes európai égbolt teljesítmény- és díjszámítási rendszerének harmadik referencia-időszakára (a továbbiakban: RI3) alkalmazandó rendkívüli intézkedéseket állapít meg. Amennyiben e rendelet kifejezetten másként nem rendelkezik, az (EU) 2019/317 végrehajtási rendeletben meghatározott szabályok alkalmazandók.

2. cikk

Felülvizsgált uniós szintű teljesítménycélok meghatározása a harmadik referencia-időszakra (RI3) vonatkozóan

(1) Az (EU) 2019/317 végrehajtási rendelet 9. cikkének (3) bekezdésétől eltérve a Bizottság 2021. május 1-jéig az RI3-ra vonatkozóan felülvizsgált uniós szintű teljesítménycélokat határoz meg.

(2) Az (EU) 2019/317 végrehajtási rendelet 9. cikkének (1) bekezdésétől eltérve a nemzeti felügyeleti hatóságok 2020. december 15-ig a Bizottság rendelkezésére bocsátják az RI3-ra vonatkozó kezdeti költségadatokat és a forgalmi előrejelzésekre vonatkozó információkat, hogy azok támpontként szolgáljanak a felülvizsgált uniós szintű teljesítménycélok meghatározásához.

(3) Az (EU) 2019/317 végrehajtási rendelet 9. cikke (2) bekezdésének első albekezdésében meghatározott követelmények nem alkalmazandók az RI3-ra vonatkozó, (1) bekezdésben említett felülvizsgált uniós szintű teljesítménycélok kidolgozása esetén. E rendelkezéstől eltérve az (EU) 2019/317 végrehajtási rendelet 9. cikke (2) bekezdése szerinti, második albekezdésében említett konzultációnak ki kell terjednie a felülvizsgált uniós szintű teljesítménycélok tervezetére.

(4) Az (EU) 2019/317 végrehajtási rendelet 8. cikkének (1) bekezdésétől és 9. cikkének (3) bekezdésétől eltérve az (1) bekezdésben említett, az RI3-ra vonatkozó felülvizsgált uniós szintű teljesítménycéloknak az (EU) 2019/317 végrehajtási rendelet I. mellékletének 1. szakaszában meghatározott fő teljesítménymutatókra vonatkozó teljesítménycélok mellett tartalmazniuk kell az e rendelet 4. cikkének (1) bekezdése szerint módosított fő teljesítménymutatóra vonatkozó teljesítménycélokat is.

3. cikk

A teljesítménytervek tervezetének benyújtása és értékelése

(1) Az (EU) 2019/317 végrehajtási rendelet 12. cikkétől eltérve a tagállamok 2021. október 1-jéig elkészítik és benyújtják a Bizottságnak az említett végrehajtási rendelet 10. cikkének megfelelően kidolgozott teljesítménytervük tervezetét, amely az e rendelet 2. cikkében említett felülvizsgált uniós szintű teljesítménycélokkal való összhangot biztosító felülvizsgált teljesítménycélokat tartalmaz.

(2) Az (EU) 2019/317 végrehajtási rendelet 8. cikkének (2) bekezdésétől és 10. cikke (2) bekezdésének a) pontjától eltérve a teljesítménytervek (1) bekezdésben említett tervezeteinek az (EU) 2019/317 végrehajtási rendelet I. mellékletének 2. szakaszában meghatározott fő teljesítménymutatókra vonatkozó teljesítménycélok mellett tartalmazniuk kell az e rendelet 4. cikkének (2) szerint módosított fő teljesítménymutatóra vonatkozó teljesítménycélokat is.

(3) Az (EU) 2019/317 végrehajtási rendelet 11. cikke (1) bekezdésének b) pontjától és 11. cikkének (3) bekezdésétől eltérve a szóban forgó végrehajtási rendelet 11. cikkének (3) bekezdésében említett „kapacitás” fő teljesítményterületre vonatkozó teljesítménycélokkal kapcsolatos ösztönzőrendszerekre az RI3 tekintetében a következő követelmények vonatkoznak:

a) az ösztönzőrendszerek csak a 2022–2024. naptári évekre terjednek ki. A tagállamok a teljesítményterveik (1) bekezdésben említett tervezetében feltüntetik, hogy az ösztönzőrendszerek erre a rövidebb időszakra vonatkoznak;

b) az ösztönzőrendszerek – átvitt bevételek és az egységdíjak ezt követő kiigazításai formájában – csak a teljesítményterv elfogadását követő első évtől fejtenek ki pénzügyi hatást.

(4) A „költséghatékonyság” fő teljesítményterület tekintetében a tagállamok által az (EU) 2019/317 végrehajtási rendelet 16. cikke alapján elfogadott, az RI3-ra vonatkozó végleges teljesítménytervekben szereplő teljesítménycélokat az (EU) 2019/317 végrehajtási rendelet 17. cikke (2) bekezdésének megfelelően visszamenőlegesen, a referencia-időszak kezdetétől kell alkalmazni.

(5) Az (EU) 2019/317 rendelet 19. cikkének (1) bekezdésétől eltérve a hálózatkezelő legkésőbb 2021. október 1-jéig értékelés céljából benyújtja a Bizottságnak az RI3-ra vonatkozó hálózati teljesítményterv felülvizsgált tervezetét.

4. cikk

Az RI3 fő teljesítménymutatóira vonatkozó eltérések

(1) Az (EU) 2019/317 végrehajtási rendelet I. melléklete 1. szakaszának 4.1.a) és 4.1.b) pontjától eltérve az útvonali léginavigációs szolgálatok átlagos uniós szintű egységköltségének évenkénti változására vonatkozó fő teljesítménymutatót a 2020. és 2021. naptári év vonatkozásában az említett két évre vonatkozó összesített értékként kell meghatározni, az (EU) 2019/317 végrehajtási rendelet 9. cikke (4) bekezdésének a) pontjában említett uniós szintű alapértékhez viszonyított százalékos változásként kifejezve. E célból a 2020. és 2021. naptári évre vonatkozóan az egységes uniós szintű átlagos egységköltséget az útvonali szolgálatok e két naptári évre vonatkozó, uniós szinten megállapított összesített költségének és az említett két naptári évre vonatkozó útvonali szolgálati egységek uniós szintű teljes összegének hányadosaként kell meghatározni.

(2) Az (EU) 2019/317 végrehajtási rendelet I. melléklete 2. szakasza 4.1.a) pontjának i. és iii. alpontjától eltérve az útvonali léginavigációs szolgálatok helyi szintű egységköltségére vonatkozó fő teljesítménymutatót a 2020. és 2021. naptári év vonatkozásában az említett két évre vonatkozó összesített értékként kell meghatározni. E célból a 2020. és 2021. naptári évre vonatkozóan az egységes átlagos egységköltséget – az adott díjszámítási körzetnek megfelelően – az útvonali szolgálatok e két naptári évre vonatkozó összesített költségének és az említett két naptári évre vonatkozó útvonali szolgálati egységek teljes összegének hányadosaként kell meghatározni.

5. cikk

Az egységdíjak kiszámítására és megállapítására vonatkozó eltérések, valamint az azokhoz kapcsolódó kiigazítások

(1) A 2020. és 2021. naptári év tekintetében az egységdíjaknak az (EU) 2019/317 végrehajtási rendelet 27. cikkének (2)–(5) bekezdése szerinti kiigazítását az említett két évre vonatkozóan megállapított összesített költség, valamint az e két évre vonatkozóan a teljesítménytervben előrejelzett szolgáltatási egységek és a ténylegesen rögzített szolgáltatási egységek közötti különbségből eredő teljes bevételkiesés vagy teljes többletbevétel alapján kell kiszámítani. E két évre egyetlen időszakként kell hivatkozni, mely az említett rendelkezésekben „n. évként” említett időszak helyébe lép. Az (EU) 2019/317 végrehajtási rendelet 29. cikke (5) bekezdése második albekezdése utolsó mondatának sérelme nélkül az egységdíjakat a 2023. és 2024. naptári évben kell kiigazítani.

(2) A 2020. és 2021. naptári év tekintetében az egységdíjaknak az (EU) 2019/317 végrehajtási rendelet 27. cikkének (8) bekezdése szerinti kiigazítását az említett két évre vonatkozóan megállapított összesített költség, valamint az e két évre vonatkozóan a teljesítménytervben előrejelzett szolgáltatási egységek és a ténylegesen rögzített szolgáltatási egységek közötti különbségből eredő teljes bevételkiesés vagy teljes többletbevétel alapján kell kiszámítani. E két évre egyetlen időszakként kell hivatkozni, mely az említett rendelkezésekben „n. évként” említett időszak helyébe lép. Az (EU) 2019/317 végrehajtási rendelet 29. cikke (5) bekezdése második albekezdése utolsó mondatának sérelme nélkül az egységdíjakat a 2023. és 2024. naptári évben kell kiigazítani.

(3) A 2020. és a 2021. naptári év tekintetében az egységdíjaknak az (EU) 2019/317 végrehajtási rendelet 28. cikkének (4)–(6) bekezdése szerinti csökkentését vagy növelését az említett két évre vonatkozóan megállapított összesített költség és a vonatkozó összesített tényleges költség alapján kell kiszámítani. E két évre egyetlen időszakként kell hivatkozni, mely az említett rendelkezésekben „naptári évként” említett időszak helyébe lép. Az (EU) 2019/317 végrehajtási rendelet 29. cikke (5) bekezdése második albekezdése utolsó mondatának sérelme nélkül az egységdíjaknak az n+2. évben végrehajtandó növelését vagy csökkentését a 2023. naptári évben kell elvégezni.

(4) Az (EU) 2019/317 végrehajtási rendelet 29. cikke (5) bekezdésének második albekezdésével összhangban – valamint az (EU) 2019/317 végrehajtási rendelet 17. cikke (1) bekezdésének az egységdíjak megállapítására vonatkozó rendelkezése értelmében – az RI3 tekintetében a kiigazításokat a teljesítményterv-tervezetek alapján kell kiszámítani.

Az (EU) 2019/317 végrehajtási rendelet 29. cikke (5) bekezdésétől eltérve az említett kiigazításokat egyenlően kell elosztani öt naptári évre, a teljesítményterv elfogadásának évét követő évtől kezdődően.

(5) A nemzeti felügyeleti hatóságok úgy határozhatnak, hogy a (4) bekezdésben említett időszakot legfeljebb hét naptári évre meghosszabbítják annak elkerülése érdekében, hogy az átvitt bevételek aránytalan hatást gyakoroljanak a légtérfelhasználók által fizetendő egységdíjakra.

6. cikk

Kiegészítő jelentéstétel és nyomon követés

(1) Az (EU) 2019/317 végrehajtási rendelet 4. és 36. cikkében meghatározott kötelezettségeken túlmenően a léginavigációs szolgáltatók 2020. december 15-ig jelentést nyújtanak be a nemzeti felügyeleti hatóságnak, amelyben részletesen ismertetik a Covid19-világjárvány által a tevékenységeikre gyakorolt pénzügyi és működési hatások kezelése érdekében hozott intézkedéseket. A jelentést a nemzeti felügyeleti hatóság a kézhezvételt követően továbbítja a Bizottságnak.

(2) A nemzeti felügyeleti hatóságok és a Bizottság az (EU) 2019/317 végrehajtási rendelet 37. cikkében meghatározott nyomonkövetési feladatok ellátásához felhasználhatják az (1) bekezdésben említett jelentésben foglalt információkat.

7. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2020. november 3-án.

a Bizottság részéről
az elnök
Ursula VON DER LEYEN